

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 48/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Š. I., T., toho času vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., ktorou namieta porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 To/47/2010 z 13. októbra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. I. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2010 doručená sťažnosť Š. I. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 To/47/2010 z 13. októbra 2010 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T/62/2009 z 21. júna 2010 uznaný vinným

z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) ods. 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a iné, za spáchanie ktorých mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a zároveň mu bol súdom uložený aj ochranný dohľad v trvaní jedného roka. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd napadnutým rozhodnutím odvolanie ako nedôvodné zamietol.

3. Proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu sa sťažovateľ bránil podaním ústavnej sťažnosti, v ktorej dôvodil, že „*Súd odoprel sťažovateľovi realizáciu jeho práva na obhajobu a spravodlivé súdne konanie, keď žiadnym spôsobom nepreveril vierohodnosť svedkov vypočutých ako utajených. Dokonca súd celkom neprofesionálne tvrdí, že pokiaľ by pristúpil na návrhy obhajoby, tak by hrozilo, že sa totožnosť svedkov prezradí.*“. Svoj právny názor podporil aj rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorých vyplýva, že „... rozhodnutie o vine páchatel'a nemôže byť založené výlučne a ani prevažne na výsluchu utajených svedkov (Rozsudok ES pre LP Krasniki verzus Česká republika, rovnako aj Ústavný súd ČR napr. III. ÚS 499/04)“. Keďže krajský súd v napadnutom rozhodnutí „... založil...“ svoj záver o vine sťažovateľa „... na výsluchu utajených svedkov, čo je v rozpore s vyššie uvedeným“, sťažovateľ sa bránil podaním ústavnej sťažnosti, ktorá bola doručená ústavnému súdu 13. decembra 2010.

4. Ústavný súd v rámci prípravy veci na predbežné prerokovanie zároveň zistil, že proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ 5. januára 2011 na okresnom súde súbežne aj dovolanie, v ktorom ním tvrdené výhrady k postupu krajského súdu v napadnutom rozhodnutí boli totožné ako v ním podanej ústavnej sťažnosti.

5. Na základe svojej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Konaním a rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č. k. 7 To/47/2010 zo dňa 13. 10. 2010 o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Topoľčanoch č. k.

1 T/62/2009 zo dňa 21. 6. 2010 došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy...

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 7 To/47/2010... sa zrušuje...

3. Sťažovateľ... náhradu trov konania si uplatňuje... (254,88 Eura). “

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

8. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci

ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Jadrom námietok sťažovateľa je skutočnosť, že krajský súd „... založil...“ svoj záver o jeho vine „... na výsluchu utajených svedkov...“, pričom tomuto jeho postupu nezodpovedá stabilná rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj na uplatnenie režimu utajenia identity vypočúvaných svedkov aj v prípravnom konaní, tak aj v konaní pred súdom neboli splnené zákonom predpokladané podmienky – „*V prípravnom konaní nebol do spisu založený žiadny dôkaz nasvedčujúci opodstatnenosti výsluchu svedkov v režime utajenia...*“, „*Z akého dôvodu aj súd na hlavnom pojednávaní vypočúval svedkov v režime utajenia nie je... známe.*“. Sťažovateľ teda namieta porušenie svojho ústavou garantovaného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom orgánov činných v trestnom konaní, ako aj súdov vo svojej trestnej veci so zdôraznením nedostatkov napadnutého rozhodnutia krajského súdu, tak v podanej ústavnej sťažnosti, ktorá bola doručená ústavnému súdu 13. decembra 2010, ako aj v podanom dovolaní, ktoré bolo doručené okresnému súdu 5. januára 2011 a o ktorom je príslušný rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

10. Ak sa za tejto situácie sťažovateľ domáha svojho práva jednak na najvyššom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označeného práva, ktorého porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

11. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude

považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04 a jeho body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

12. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2011